

národní
úložiště
šedé
literatury

Změny v zaměstnanosti a nezaměstnanosti v České republice v porovnání s ostatními zeměmi EU - 3. čtvrtletí 2010

Český statistický úřad
2011

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-203224>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 09.05.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

Změny v zaměstnanosti a nezaměstnanosti v České republice v porovnání s ostatními zeměmi EU

a) Plnění kritérií zaměstnanosti podle lisabonské strategie do roku 2010

Na zasedáních Evropské rady v Lisabonu v roce 2000 a ve Stockholmu v roce 2001 **byly stanoveny konkrétní cíle a priority pro dosažení míry zaměstnanosti v zemích EU do roku 2010. Míra zaměstnanosti osob ve věku 15-64 let by měla dosáhnout alespoň 70 %, míra zaměstnanosti žen nejméně 60 %. A míra zaměstnanosti starších osob (která se zaměřuje na tzv. celoživotní přístup k práci) ve věku 55-64 let by měla splňovat alespoň 50 %.**

Česká republika stále náleží mezi země s mírně nadprůměrnou intenzitou zaměstnanosti **v produktivním věku 15-64 let**. Podle posledních údajů zveřejněných Eurostatem za 3. čtvrtletí 2010 převyšovala průměr za EU 27 o 0,8 p. b. Přitom však míra zaměstnanosti žen byla v naší republice nižší než průměr za všechny členské země EU, naopak míra zaměstnanosti mužů byla značně vyšší. Diference jsou velké, na jedné straně byla vysoká míra zaměstnanosti v severovýchodních zemích a v Nizozemsku, ve kterém dosáhla ve 3. čtvrtletí loňského roku 74,9 %. Na druhé straně v některých zemích byla hluboko pod hranicí 60 %, když např. v Maďarsku činila ve 3. čtvrtletí loňského roku pouhých 56,0 %. V porovnání se sousedy mělo vyšší míru zaměstnanosti dlouhodobě Rakousko i Německo (především ženy), míra zaměstnanosti v Polsku a na Slovensku byla pak nižší.

Míra zaměstnanosti 15-64letých a 55-64letých v členských zemích EU (v %)

Země	3. čtvrtletí 2010					
	15-64 let			55-64 let		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
EU 27	64,6	70,7	58,5	46,6	54,7	39,0
Rakousko	72,6	78,2	67,1	43,1	52,2	34,5
Belgie	62,0	67,6	56,3	37,5	45,1	30,1
Bulharsko	60,6	64,1	57,2	43,0	49,6	37,3
Kypr	70,0	77,5	62,8	57,4	71,6	43,8
Česká republika	65,4	74,3	56,4	46,5	59,0	34,9
Dánsko	73,8	76,2	71,3	58,7	64,0	53,4
Estonsko	62,1	64,5	59,9	52,9	52,0	53,6
Finsko	69,3	71,1	67,5	56,6	56,0	57,1
Francie	64,4	68,7	60,3	40,2	42,5	38,0
Německo	71,5	76,5	66,3	57,8	64,9	50,7
Řecko	59,7	71,1	48,4	42,6	56,7	29,2
Maďarsko	56,0	61,2	51,0	34,9	39,9	30,7
Irsko	60,3	64,5	56,1	50,6	58,5	42,7
Itálie	56,7	67,6	45,8	36,6	47,5	26,3
Lotyšsko	60,6	61,0	60,2	47,3	47,5	47,2
Litva	58,5	58,0	59,0	48,3	53,4	44,5
Lucembursko	66,1	74,7	57,6	38,4	46,6	29,8
Malta	56,8	72,2	40,7	30,5	48,8	12,7
Nizozemsko	74,9	80,3	69,5	53,9	64,8	42,9
Polsko	60,0	66,5	53,6	34,9	45,9	25,3
Portugalsko	65,5	70,1	60,9	49,0	55,2	43,5
Rumunsko	60,2	67,0	53,6	43,1	51,9	35,4
Slovensko	59,2	65,5	52,8	40,9	54,2	29,2
Slovinsko	66,3	70,3	62,0	35,7	47,3	23,9
Španělsko	58,9	65,2	52,4	43,8	54,9	33,2
Švédsko	74,1	76,6	71,6	70,8	74,8	66,8
Spojené království	70,0	75,3	64,8	57,2	64,9	50,0

Zdroj: Eurostat. Pořadí zemí je uvedeno abecedně podle anglických názvů.

Evropská strategie zaměstnanosti se zaměřuje na zvýšení zaměstnanosti i ve vyšším věku. V míře zaměstnanosti **55-64letých osob** však byla diference ještě větší než v mladších skupinách produktivního věku. V Polsku a Maďarsku se pohybovala nad úrovní 30 %. Naopak 9 zemí požadovanou padesátiprocentní hranici překročilo, mezi nimi severské státy. Pokud jde o ČR, míra zaměstnanosti této desetileté věkové skupiny se pohybovala zatím pod požadovanou hranicí (46,5 %).

Údaje o míře zaměstnanosti demonstrují změny, ke kterým v Evropě došlo na trhu práce. **Ve většině zemí se za poslední více než rok snížil podíl zaměstnaných na celkovém objemu obyvatelstva v produktivním věku.** Za EU 27 se míra zaměstnanosti 15-64letých meziročně snížila o 0,2 procentního bodu. Dvouprocentní a větší propad zaměstnanosti zaznamenalo 5 zemí, lze ale konstatovat, že se situace na trhu práce oproti prvnímu půlroku 2010 zlepšila. V ČR zaznamenáváme dokonce mírný meziroční přírůstek zaměstnanosti způsobený nárůstem zaměstnanosti u mužů o 0,6 p. b.

Meziroční přírůstek (úbytek) míry zaměstnanosti 15-64letých a 55-64letých (v %)

Země	3Q2010-3Q2009					
	15-64 let			55-64 let		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
EU 27	-0,2	-0,3	-0,2	0,5	-0,2	1,1
Rakousko	0,3	0,4	0,2	1,9	0,7	3,0
Belgie	0,6	0,6	0,5	1,6	1,6	1,6
Bulharsko	-2,5	-3,3	-1,7	-3,7	-5,2	-2,4
Kypr	0,0	-0,5	0,5	0,1	-2,0	2,2
Česká republika	0,2	0,6	-0,1	0,1	0,1	0,1
Dánsko	-2,5	-2,7	-2,4	-0,3	-2,4	1,8
Estonsko	-1,3	-0,6	-1,9	-5,6	-3,7	-7,0
Finsko	0,0	0,6	-0,5	0,8	1,0	0,6
Francie	0,0	0,0	0,0	1,1	0,8	1,4
Německo	0,5	0,7	0,2	1,9	1,4	2,2
Řecko	-2,0	-2,9	-0,9	0,0	-1,2	1,0
Maďarsko	0,5	0,0	1,1	2,1	-0,6	4,1
Irsko	-1,5	-1,6	-1,4	-0,2	-1,9	1,6
Itálie	-0,8	-1,3	-0,3	0,8	0,7	0,9
Lotyšsko	0,8	0,1	1,4	-0,7	-0,2	-1,0
Litva	-1,9	-1,6	-2,2	-2,8	-0,9	-4,2
Lucembursko	0,3	0,9	0,1	0,8	1,8	-0,2
Malta	1,7	0,6	2,8	4,4	6,2	2,7
Nizozemsko	-2,1	-2,1	-2,0	-1,6	-1,0	-2,2
Polsko	0,1	-0,4	0,6	1,7	0,2	3,1
Portugalsko	-0,3	-0,4	-0,2	-0,2	-1,9	1,4
Rumunsko	-0,2	-0,2	0,1	-1,7	-3,1	-0,4
Slovensko	-0,9	-1,9	0,0	0,7	-1,1	2,1
Slovinsko	-2,0	-1,6	-2,6	-1,6	-0,4	-2,9
Španělsko	-0,8	-1,2	-0,6	0,1	-1,0	1,0
Švédsko	1,2	1,6	0,8	0,8	1,2	0,3
Spojené království	0,2	0,6	-0,2	-0,2	-1,2	0,9

Zdroj: Eurostat. Pořadí zemí je uvedeno abecedně podle anglických názvů.

Meziroční pokles celkové zaměstnanosti se však neprojevil ve všech skupinách produktivního věku. Míra zaměstnanosti starších pracovníků se celkově v průměru za země EU 27 meziročně zvýšila o 0,5 %. Pokles zaměstnanosti mužů o 0,2 p. b. byl vyvážen výraznějším nárůstem zaměstnanosti žen. V celé desetileté skupině 55-64letých dosáhla míra zaměstnanosti 46,6 %. **Naše republika však patří mezi země, ve kterých se podíl pracujících ve věku 55-64 let zvýšil jak u mužů, tak u žen a to ve stejné proporcii o 0,1 p. b.**

b) Nezaměstnanost

Obecná míra nezaměstnanosti byla ve 3. čtvrtletí v ČR stále nižší než průměrná míra za všechny země EU, když při relativně nízké míře nezaměstnanosti mužů je v ČR pod průměrem i míra nezaměstnanosti žen. Nejnižší míra nezaměstnanosti byla v Nizozemsku a Lucembursku, ze sousedních států byla nízká v Rakousku. Na druhé straně byla výrazně vyšší na Slovensku, vyšší byla i v Polsku.

Kritická je situace zejména v baltských zemích a Španělsku, tedy v zemích, kde dlouhodobě klesala úhrnná míra zaměstnanosti (podíl počtu pracujících na celkové populaci v produktivním věku jednotlivých zemí).

Míra nezaměstnanosti 15-64letých v členských zemích EU

Země	3. čtvrtletí 2010			Rozdíl v p.b. 3.Q 2010-3.Q 2009		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
EU 27	9,4	9,3	9,5	0,3	0,2	0,5
Rakousko	4,5	4,7	4,2	-0,7	-0,5	-1,0
Belgie	8,7	8,4	9,0	0,4	0,6	0,2
Bulharsko	9,6	10,2	8,9	2,9	3,3	2,3
Kypr	5,9	5,9	6,0	0,3	0,4	0,4
Česká republika	7,1	6,1	8,6	-0,3	-0,4	0,0
Dánsko	7,4	7,5	7,3	1,2	0,7	1,8
Estonsko	15,7	16,1	15,3	0,7	-1,4	2,9
Finsko	7,4	7,7	7,0	-0,2	-0,1	-0,4
Francie	9,1	8,7	9,6	0,1	0,1	0,1
Německo	6,8	7,2	6,4	-1,1	-1,0	-1,1
Řecko	12,6	9,9	16,2	3,2	3,2	3,0
Maďarsko	10,9	11,0	10,8	0,5	0,4	0,7
Irsko	14,0	17,1	10,1	1,2	1,2	1,1
Itálie	7,7	6,9	8,8	0,3	0,3	0,2
Lotyšsko	18,2	20,3	16,1	-0,4	-1,0	0,4
Litva	18,0	20,6	15,5	4,0	2,9	5,1
Lucembursko	3,9	2,8	5,3	-0,5	-0,9	0,0
Malta	6,9	7,0	6,7	0,0	0,2	-0,5
Nizozemsko	4,3	4,3	4,3	0,9	0,9	0,8
Polsko	9,2	8,8	9,8	1,0	1,1	1,1
Portugalsko	11,5	10,2	13,0	1,1	0,5	1,7
Rumunsko	7,2	7,7	6,6	0,0	-0,2	0,3
Slovensko	14,2	14,0	14,4	1,6	2,0	1,1
Slovinsko	7,2	7,2	7,2	0,9	0,8	1,0
Španělsko	19,9	19,4	20,5	1,9	1,5	2,2
Švédsko	7,9	8,0	7,8	-0,3	-0,6	0,0
Spojené království	8,0	8,6	7,3	-0,1	-0,6	0,5

Zdroj: Eurostat. Pořadí zemí je uvedeno abecedně podle anglických názvů.

Ve 3. čtvrtletí loňského roku dosáhla míra nezaměstnanosti v kategorii 15-64letých žen až 9,5 % a byla nepatrně vyšší než míra nezaměstnanosti 15-64letých mužů (9,3 %). Míru nezaměstnanosti za jednotlivá pohlaví ovlivňuje počet ekonomicky neaktivních, kterých je obvykle mezi ženami více. Meziročně míra nezaměstnanosti ve většině zemí EU vzrostla, **Česká republika však patří mezi 8 zemí, kde se míra nezaměstnanosti meziročně snížila.**

Při všeobecném růstu nezaměstnanosti se zhoršil i další strukturální ukazatel Eurostatu **podíl dlouhodobě nezaměstnaných (1 rok a déle) na celkové nezaměstnanosti.** Za úhrn členských zemí se zvýšil meziročně až o 7,3 procentního bodu na 40,9 %. **Česká republika patří mezi země, ve**

kterých se podíl dlouhodobě nezaměstnaných ve všech sledovaných kategoriích zvýšil více než průměr všech členských států EU.

Příčiny tohoto vývoje jsou zřejmé:

- v důsledku propouštění pracovníků v druhé polovině roku 2009 si určitá část nezaměstnaných doposud nenašla práci a přešla z krátkodobé do dlouhodobé nezaměstnanosti
- přetrvávající problém části mladých, kteří po ukončení vzdělávání těžko hledají uplatnění na trhu práce a délka jejich nezaměstnanosti přesáhla 1 rok

Podíl osob nezaměstnaných 1 rok a déle na celkovém počtu nezaměstnaných ve věku 15-64 let (v %)

Země	3. čtvrtletí 2010			Rozdíl v p.b. 3.Q 2010-3.Q 2009		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
EU 27	40,9	42,0	39,7	7,3	9,6	4,5
Rakousko	24,0	27,7	19,4	4,6	9,0	-0,9
Belgie	48,9	49,3	48,5	4,4	6,1	2,7
Bulharsko	47,8	48,9	46,4	6,0	8,0	3,6
Kypr	21,9	21,9	21,9	13,8	13,2	14,6
Česká republika	43,2	42,7	43,6	15,0	18,1	11,9
Dánsko	20,5	25,2	15,2	11,9	17,2	5,8
Estonsko	52,6	56,6	48,3	24,4	27,8	20,9
Finsko	27,8	32,3	22,4	8,1	9,7	5,8
Francie	41,8	42,1	41,4	5,1	5,8	4,4
Německo	47,6	48,5	46,4	1,9	3,8	-0,5
Řecko	46,1	39,6	51,5	5,0	4,8	6,0
Maďarsko	52,5	53,7	51,0	11,7	14,1	8,8
Irsko	49,9	55,4	38,4	21,5	23,6	17,6
Itálie	50,5	50,1	51,1	5,3	6,6	3,9
Lotyšsko	46,6	50,1	42,1	20,1	22,7	16,9
Litva	42,1	41,9	42,4	18,9	21,7	14,0
Lucembursko	26,3	.	25,6	5,1	.	4,1
Malta	50,4	55,0	41,6	5,5	3,8	.
Nizozemsko	28,1	28,3	27,8	5,4	5,9	4,7
Polsko	32,3	33,0	31,6	-0,2	2,5	-3,0
Portugalsko	53,9	54,7	53,2	9,7	13,3	6,2
Rumunsko	37,9	40,0	34,7	5,6	7,5	2,7
Slovensko	66,7	66,9	66,4	14,3	17,8	10,3
Slovinsko	46,5	51,4	40,7	19,0	25,7	10,9
Španělsko	37,4	37,4	37,4	12,8	15,4	9,5
Švédsko	19,1	21,6	16,3	5,0	7,2	2,6
Spojené království	32,5	37,9	25,2	7,8	11,1	3,7

Zdroj: Eurostat, kompletní údaje za Maltu a Lucembursko nebyly zveřejněny. Pořadí zemí je uvedeno abecedně podle anglických názvů.

Jak již bylo v úvodu zmíněno, lisabonská strategie zaměstnanosti stanovovala cíle a priority pro období do konce roku 2010. **Od roku 2011 vstupuje v platnost nová strategie Evropa 2020, která z pohledu trhu práce má v horizontu další dekády za cíl zvýšení míry zaměstnanosti v kategorii 20-64 let na 75 %, zvýšení počtu vysokoškolsky vzdělaných lidí ve věku 30-34 let nejméně na 40 % a snížení počtu žáků předčasně opouštějících vzdělávací systém na úroveň pod 10 %.** Tyto ukazatele budou proto pravidelně sledovány a budou zahrnuty do mezinárodního srovnání.

Oddělení pracovních sil, migrace a rovných příležitostí

Český statistický úřad

Kontaktní osoba:

Ing. Lukáš Savko

Tel. 274 052 183

E-mail: lukas.savko@czso.cz